

Hystéria Cigánikovej pri obrane vraždenia nenarodených. Pokiaľ zákon odporuje prirodzenému zákonu, nie je zákonom + PODCAST

Jozef Duháček

13. októbra 2020 ✝ Spoločnosť ✝ Potraty

27. septembra sa v RTVS stretli v diskusii Marián Kotleba a Jana Cigániková a nejakí subaltérni štatisti. Kotleba si trucovito odmietol nasadiť na tvár rúško, čím samozrejme vzbudil hysterické reakcie spoludiskutérov a moderátora, a RTVS sa následne vo večerných správach dištancovala od jeho konania a vysvetľovala, že ho nemohla nijako donútiť zmeniť postoj. To len na okraj. Diskusia sa viedla o potratoch a o návrhu, ktorý predkladala Anna Záborská. Počas diskusie Kotleba povedal, že dnes si môže matka objednať vraždu svojho nenarodeného dieťaťa. To vyvolalo u Cigánikovej nový záchvat, počas ktorého hlasno kričala, lebo kto viac kričí má viac pravdy, ale predovšetkým sa ohradila proti slovu „vražda“, pretože potrat je zákonom povolený a tak to nemôže byť vražda. V tomto Cigánikovej emocionálnom výleve je užitočné si všimnúť dva body. Prvý sa týka problematiky pozitívneho zákonodarstva a druhý jej vlastnej nekonzistentnosti.

Zákonom sa vo všeobecnosti rozumie pravidlo, príkaz, nariadenie, ktorým je človek nútený vykonať nejaký čin, prípadne mu zákon nejaký čin vykonať nedovoľuje. Čin v súlade so zákonom sa zvykne chápať ako spravodlivý a dobrý, opačný ako nespravodlivý, zlý – zločin. Svätý Tomáš rozoznáva zákon večný, prirodzený, ľudský a Boží. Večný spočíva v skutočnosti, že všetko na svete riadi Boží rozum a pretože Boh nie je podriadený času, ani jeho riadenie sveta nepodlieha času a preto sa taký zákon volá večný. Tá časť večného zákona, ktorá sa týka človeka sa podľa Tomáša volá prirodzený zákon. Veci majú účasť na večnom zákone, ktorý je v nich vpísaný a z neho vyplývajú aj primerané ciele existencie jednotlivých vecí. To sa týka najmä človeka, pretože je obdarený rozumom, ktorým participuje na večnom rozume, od ktorého dostáva prirodzené náklonnosti k sebe primeraným cieľom. Teda prirodzený zákon je participácia večného zákona na rozumovom stvorení a je to zároveň aj participácia rozumového bytia na večnom zákone.

Ľudský zákon tvoria konkrétne nariadenia a ustanovenia vládcu, alebo vlády. Zákon má riadiť subjekt k jeho cieľu. My, poučení Zjavením vieme, že v prípade človeka ho má riadiť k jeho nadprirodzenému cieľu a zákonom ktorý to robí, je Boží zákon. Aristoteles taký zákon nepoznal, odvolával sa len na prirodzený cieľ, k čomu stačil prirodzený zákon. Je treba si všimnúť, že Boží zákon ani prirodzený zákon nie sú produkty ľudského rozumu, pochádzajú od Boha ako usmernenie, aby človek vedel, aké konanie ho privedie k jeho prirodzenému a nadprirodzenému cieľu, a aké ho naopak od toho cieľa odvádza.

Tiež si treba uvedomiť, že prirodzený zákon nie je nejaké svojvoľné Božie rozkazovanie, ktoré by nebolo zasadené do rámca reality. Prirodzený zákon je preto prirodzený, že rešpektuje prirodzenosť vecí. Prirodzenosťou sa tu rozumie esencia (identická určitosť) a komplex telesno-duchovných predispozícií

a mohutností, ktoré človeka uschopňujú dosiahnuť posledný cieľ jeho existencie. Prirodzený zákon teda nie je odpojený od reality, naopak, je s ňou pevne a neoddeliteľne spojený. Preto znenie príkazov prirodzeného zákona nie je človeku nepochopiteľné a aj tí, ktorí prirodzený zákon, či jeho poznateľnosť popierajú a odvolávajú sa na umelé morálne systémy, v nich pravidelne postulujú jednotlivé artikuly prirodzeného zákona. Ako povedal sv. Pavol – Boh vpísal zákon do našich srdiec. Prirodzený zákon ako taký, je spoľahlivo poznateľný rozumom a k poznávaniu jeho príkazov nie je potrebné náboženstvo alebo Božie zjavenie, hoci to vrhá na niektoré jeho časti lepšie svetlo.

Z prirodzeného zákona, z jeho hlavných, všeobecných a nemenných princípov sa skúmaním a aplikáciou na dané situácie odvodzujú sekundárne princípy (Sokrates sa pýtal: Ak je vrátenie dlhu spravodlivé, je to spravodlivé aj vtedy, keď veriteľ s tými peniazmi zamýšľa spáchať zločin?) a z nich sa abstrakciou, analýzou a konkretizáciou tvorí pozitívne právo. Tomáš teda hovorí, že prirodzený zákon sa takto musí pretaviť do pozitívneho ľudského zákona, a že normy pozitívneho zákona platia len natoľko, nakoľko rešpektujú zákon prirodzený. Zákonodarca smie vydávať len také zákony, ktoré sú v súlade s prirodzeným zákonom, teda sú spravodlivé, lebo spravodlivosť je kľúčový princíp prirodzeného zákona, prípadne sú indiferentné, teda nemajú ani kladnú ani zápornú mravnú hodnotu. Tomáš rezolútne odmieta predstavu, že zákon sa stáva zákonom len preto, že ho vyhlásil suverén. Pokiaľ zákon odporuje prirodzenému zákonu, nie je zákonom, ale perverziou zákona a neviaže vo svedomí. Toto spojenie práva a morálky bolo s nástupom racionalizmu a osvietenstva, empirizmu a voluntarizmu otrasené.

Pokus vybudovať právo podľa vzoru prírodných vied skončil odpojením práva od morálky v systéme zvanom právny pozitivizmus. Ten považuje každý zákon za spravodlivý už len preto, že bol vyhlásený suverénom alebo orgánom verejnej moci, ktorý má k tomu právomoc a odmieta akékoľvek úvahy o mravnej hodnote či dôsledkoch spoločenského pôsobenia daného zákona. Pripúšťa, že obsah práva je determinovaný morálnymi postojmi jednotlivých ľudí, ale odmieta akékoľvek objektívne mravné normy, ktoré by mali dopad na obsah práva. Tento právny systém je vynikajúcim nástrojom totalitných a etatistických ideológií, lebo vynucuje poslušnosť a zakazuje skúmať mravnú povahu vydávaných zákonných nariadení. Zároveň trpí obsesívnou hyperinfláciou, teda nutkaním neprestajne vydávať nové zákony a nariadenia o najmenších detailoch a nepodstatnostiach.

Platón prísne varoval pred zbytočným a častým zasahovaním do zákonov a pred vyhlasovaním zákonov o nedôležitých veciach, pretože to spôsobí jednak to, že nikto nebude neustále sa meniace zákony poznať a rešpekt k zákonu sa úplne stratí. Toho sme svedkami. Právny pozitivizmus dnes jednoznačne dominuje v celom západnom svete, hoci jeho aplikácia je v rôznych štátoch viac či menej čistá.

To vystihuje situáciu spomenutú v úvode. Slovenská republika má zákon, ktorý povoľuje ukončiť tehotenstvo do 12. týždňa života plodu. Tento zákon schválil parlament, ako zákonodarný zbor a preto je, z pozitivistického pohľadu platný a zaväzuje. Parlament samozrejme neskúmal, či usmrtenie 12. týždňového človeka je v rozpore s prirodzeným zákonom (a to teda je), pretože vo svojom pozitivistickom naladení rozhodol, že je to dovoľené preto, lebo tak sám rozhodol. Všetky námietky, ktoré boli a sú pri diskusii vznášané, sú námietky jednotlivcov, ktorí majú nejaký morálny kódex, ale ich váha záleží len na ich počte.

Bezpochyby, ak by nikto na Slovensku potraty nechcel a všetci by boli proti, potraty by neboli, ale nie preto, že by zákonodarca zamýšľal vyhlásiť zákon v súlade s prirodzeným právom. Neboli by preto, že väčšina je

proti, s čím sa samozrejme dá niečo urobiť. Máme média, univerzity, školstvo, vieme s verejnou mienkou veľmi dobre pracovať, chce to len peniaze a čas. S prirodzeným zákonom sa však pohnúť nedá. Čo raz odporuje prirodzenému zákonu, bude mu odporovať naveky. A to je dôvod hysterického výstupu, ktorý Cigániková predviedla v televízií. Kotleba postavil fakt umelého ukončenia tehotenstva do svetla prirodzeného zákona a označil ho ako vraždu. Či vedome, na základe dobrej filozofickej rozvahy alebo nevedome a inštinktívne, urobil to správne.

Cigániková však prirodzený zákon ignoruje, či už vedome alebo nevedome, a pozitívny zákon zabíjanie 12 týždňových detí dovoľuje, takže označenie vražda jej nie je po chuti, treba to volať právo. Lenže *lex iniusta non est lex*. Aby Cigániková pochopila chybu svojho postoja, musela by sa hlbšie zamyslieť nad tým čo je spravodlivosť, prirodzenosť a najmä nad tým, čo robí osobu osobou. To je ale kvôli jej materialistickému curriculumu nemožné. Hlavnou príčinou súčasných ideologických ťažkostí je liberálna idea, že človek môže popierať prirodzený zákon.

K druhému bodu. Obdivuhodná nekonzistencia Jany Cigánikovej a jej podobných spočíva v selektívnom prístupe k samotnému právnemu pozitivizmu, ktorý zastávajú. Ak tvrdí, že keď zákon umožňuje zabíjať beztrestne deti do 12 týždňa života, tak to nie je vražda, ale ľudské právo, mala by potom tvrdiť, že keď zákon umožňuje zabíjať kohokoľvek a kedykoľvek, tak to je právo. **Liberáli, napríklad, zvyknú proti trestu smrti argumentovať a unisono ho označujú ako vraždu. Ale v čom je rozdiel?**

Pokiaľ zákon trest smrti umožňuje, z logiky pozitivizmu to nie je vražda, ba ani to nie je nespravodlivé. Nemecké a nielen nemecké, protižidovské zákony vydávali vlády a parlamenty, orgány vybavené právomocou vydať zákon, ktorý kázal naložiť židov do dobytčiaci a odviesť do tábora. To samozrejme Cigániková odsudzuje a robí správne. Lenže akým právom? Veď aj tie zákony vydali oprávnené štátne orgány, ani v tomto prípade sa neprihliadalo k prirodzenému zákonu a odpor a nesúhlas s takýmto zákonom je len prejavom morálneho postoja jednotlivca a nemá na obsah zákona nijaký vplyv. Tak prečo potom také rozhorčenie pri protižidovských zákonoch a toľká podpora pre potrat?

Moderné, neesenciálne filozofické smery, ktoré stoja v pozadí právneho pozitivizmu, o mravnosti a nemravnosti nejakého skutku hovoria len v estetickom rozmere. Zabíjanie je nemravné preto, že je neestetické, že sa nám to bridí a protiví sa to modernému jemnocitu, ale nie je žiadna metafyzická, večná a nad človekom ustanovená mierka, pravidlo, etalón, ku ktorému možno jednotlivé skutky primerateľ a rozhodnúť, či sú správne alebo nie. A to stojí často za odporom liberálov k trestu smrti, k právu na spravodlivú obranu, k spravodlivej vojne. Ale zabíjanie zabalené do obalu lekárskeho zákroku nevzbudzuje taký estetický odpor, či je to potrat alebo eutanázia a preto liberálom nielen že nevaďí, ale ho dokonca považujú za právo.

T. Sobek v knihe Právní myšlení: Kritika moralismu píše, že *pre obsah práva nemajú význam morálne hodnoty ako také, ale skutočné morálne postoje ľudí, ktoré uplatňujú v reálnej praxi, aj keď sú tieto postoje dekadentné (príkladom môže byť nacistické právo ako spoločenská prax určitej doby, musíme vziať do úvahy väčšinové "morálne" názory nacistických právnikov). Tieto názory aspoň sčasti vysvetľujú fungovanie nacistického práva, ale neospravedlňujú ho (s. 37.)*.

Uniká mi potreba ospravedlňovať právo, ktoré je odpojené od morálky. Ak akceptujeme tézu, že morálne hodnoty ako také, nemajú pre obsah práva význam, potom pokus ospravedlniť nejaký zákon je pokusom

ukázať, že je v súlade morálnymi hodnotami, ako takými, čo podľa akceptovanej tézy nemá význam. Obdivuhodná slepota k vlastným predpokladom vedie k permanentnej nekonzistencii v postojoch aj liberálov intelektuálne oveľa výkonnejších, ako je poslankyňa Cigániková.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/hysteria-ciganikovej-pri-obrane-vrazdenia-pokial-zakon-odporuje-prirodzenemu-zakonu-nie-je-zakonom-podcast/>